

Штефан Пурич

Етнічні спільноти Буковини на початку Першої світової війни

Після революції 1848-1849 років, поступова демократизація австрійського суспільства, поширення освіти серед широких верств населення, створення національних еліт та їх задіяння в політичне і адміністративне життя імперії були серед тих внутрішніх чинників, які привели, однак, до прояву іредентистських тенденцій, які привели до краху дуалістичної імперії, восени 1918 року. На Буковині модернізація здійснена в десятиліття, що передували Першій світовій війні, породила, з одного боку, соціальне задоволення спричинене доступом до матеріальних і культурних благ центрально-європейської цивілізації, а з іншого боку, вона сприяла утвердженню свідомості національно-культурної ідентичності. Водночас, обидва ці явища сприяли досягненню високого ступеня громадської задіяності та політизації населення. В цьому контексті, рівень флюїдизації ставлення мас, а також маніпуляційна здібність урядових кіл та політичних лідерів стали тими факторами, які вплинули на реакцію громадськості щодо головних подій моменту. Більшість населення Буковини була лояльною до віденського імператора і тому мобілізація до лав збройних сил мала підтримку народу, особливо у перші тижні війни. Не дивлячись на ці численні прояви лояльності місцевого населення, після звільнення теренів окупованих російськими військами австрійська військова адміністрація здійснила репресивні заходи проти буковинців. Серед головних підозрюваних, які були звинувачені в колабораціонізмі з ворогом, більшість походили з числа румунської і української спільнот. Зловживання, які були тоді скоєні, мало-помалу похитнули упевненість буковинців у безпомилковість Габсбурзької адміністрації, у непогіршеність Віденського двору, в неупередженість австрійського уряду.